

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം X
കെ. ദാമോദരൻ

16. ശ്രീനാരായണഗുരു

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം X

കെ. ദാമോദരൻ

(മലയാളം: രാഷ്ട്രീയം, ചരിത്രം)

കെ. ദാമോദരൻ എഡിറ്റോറിയൽ കമ്മിറ്റി

- ആന്റണി തോമസ്
- സി. എൻ. ജയദേവൻ
- എം. പി. അച്യുതൻ
- ഐ. വി. ശശാങ്കൻ
- ഡോ. വള്ളിക്കാവ് മോഹൻദാസ്

© 2009–2020 Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd., Trivandrum, owned by Communist Party of India, Trivandrum.

Printed editions published by Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd.

First published in print media 2009.

The electronic versions are released under the provisions of [Creative Commons Attribution By Share Alike](#) license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [Xe_LAT_EX](#) from [T_EXLive](#) 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

Cover: [Mansu Hill Grand Monument](#), a picture of sculpture by [Jennybento](#). The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

16	ശ്രീനാരായണഗുരു.....	1
----	---------------------	---

ശ്രീനാരായണഗുരു

20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തോടു കൂടി കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ വമ്പിച്ച പല പരിവർത്തനങ്ങളുമുണ്ടായി. ഫ്യൂഡൽ മർദ്ദനങ്ങളുടെ അന്ധകാരത്തിൽ കിടന്നിരുന്ന നാട്ടിൻപുറങ്ങളിലേക്ക് മുതലാളിത്തപരമായ ദേശീയസംസ്കാരത്തിന്റെ കാറ്റുവീശാൻ തുടങ്ങിയ കാലമായിരുന്നു അത്. ഈ പുതിയ മുതലാളിത്ത-ദേശീയ-സംസ്കാരത്തിന്റെ ഏറ്റവും മഹാനായ പ്രതിനിധിയായിരുന്നു ശ്രീനാരായണഗുരു.

മലയാളവർഷം 1032-ൽ തിരുവനന്തപുരത്തു നിന്ന് ആറേഴനാഴിക വടക്കുള്ള ചെമ്പഴന്തിയിലാണ് അദ്ദേഹം ജനിച്ചത്. മലയാളം, സംസ്കൃതം, തമിഴ് എന്നീ ഭാഷകളിൽ ബാല്യകാലത്തുതന്നെ അദ്ദേഹം വൈദഗ്ദ്ധ്യം നേടിയിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം കുറച്ചുകാലം കടയ്ക്കാവൂരിലും അഞ്ചുതെങ്ങിലും കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരാശാനായി ജീവിച്ചു. അതിനിടയ്ക്കുതന്നെ മതപരിഷ്കരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ ജാതിമതസങ്കീർണ്ണമായ സാമൂഹ്യജീവിതം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

അക്കാലത്തെ ഹിന്ദുമതം ഭൂരിപക്ഷക്കാരായ ജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം, ഫ്യൂഡൽവർഗ്ഗബന്ധങ്ങളെക്കുറിക്കുന്ന ജാതിവ്യത്യാസങ്ങളുടേയും പ്രാകൃതവും അന്ധകാരമയവുമായ വിശ്വാസങ്ങളുടേയും ക്രൂരമായ ആചാരവിധികളുടേയും 'ദിവ്യ'മായ ഒരു സങ്കലനമായിരുന്നു. വളർച്ചമുട്ടിയ ഫ്യൂഡൽ സമുദായം തകർച്ചയുടെ വക്കത്തെത്തിയതിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളായിരുന്നു അവ. ലോകത്തിന്റെ മറ്റുഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നെല്ലാം ഒറ്റപ്പെട്ടുകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ ചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞു മുരടിച്ച സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു തരം മരവിപ്പും നിശ്ചലതയും സ്തംഭനവും സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഈ മരവിപ്പും നിശ്ചേഷ്ടതയും നിലനിർത്താനുതകുന്ന ആചാരവിചാരവിധികളും ജാതിവ്യത്യാസങ്ങളുമാണ് സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ നിയന്ത്രിച്ചുപോന്നിരുന്നത്. ജനങ്ങളിൽ ഒരു വലിയ വിഭാഗം തൊട്ടുകൂട്ടാത്തവരും തീണ്ടിക്കൂട്ടാത്തവരുമായി അകറ്റിനിർത്തപ്പെട്ടിരുന്നു. പിന്നണിജാതിക്കാർക്കു ശുചിയായി നടക്കുവാനോ രാജവീഥികളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കാനോ വിദ്യ അഭ്യസിക്കാനോ വല്ലവിധവും വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയാൽത്തന്നെ സവർണ്ണജാതിക്കാരോടൊപ്പം ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിക്കാനോ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സവർണ്ണജാതിക്കാരുടേയും അവർണ്ണജാതിക്കാരുടേയും ദൈവങ്ങൾപോലും വ്യത്യസ്തങ്ങളായിരുന്നു. കാടന്മാരുടെ കാലംമുതൽക്കു നടന്നുവന്ന പ്രകൃതിപൂജയും ബാർബറിസത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളായ കുട്ടിച്ചാത്തൻ, ചുടലമാടൻ, പുതത്താൻ, വങ്കാരമാടൻ, മല്ലൻ, കരങ്കാളി തുടങ്ങിയ മുർത്തികളെ ആരാധിക്കലും കേരളീയ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ മുരടിച്ചയുടേയും സ്തംഭനത്തിന്റെയും പ്രത്യേകതകളായിരുന്നു.

ഈ മുരടിച്ചയ്ക്കുതിരായി സമരം ചെയ്യാതെ മുതലാളിത്തോൽപാദനവ്യവസ്ഥയ്ക്കുകട്ടെ, പുതിയ ദേശീയ സംസ്കാരത്തിനുകട്ടെ, വളരുക സാധ്യമായിരുന്നില്ല. ഫ്യൂഡൽ വർഗ്ഗബന്ധങ്ങളെ അരക്കിട്ടറപ്പിക്കുന്ന ജാതിവ്യത്യാസങ്ങൾക്കും മറ്റുനാചാരങ്ങൾക്കുമെതിരായ സമരം ചരിത്രപരമായ ഒരു കടമായിത്തീർന്നു. ചരിത്രപരമായ ഈ കടമ നിറവേറ്റാനും അതിനെ ഫ്യൂഡലിസത്തിന്റെ അന്ധകാരത്തിനെതിരായി മുന്നേറുന്ന ബുർഷ്യാവർഗ്ഗബന്ധങ്ങൾക്കു വഴി കാണിച്ചുകൊടുക്കാനും ജനങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചത് ശ്രീനാരായണഗുരുവാണ്.

ഫ്യൂഡൽ സങ്കീർണ്ണങ്ങളുടെ ചങ്ങലക്കെട്ടിൽ നിന്നു പുറത്തു കടന്നുകൊണ്ട് ശ്രീനാരായണഗുരു 'ഒരു ജാതി, ഒരു മതം, ഒരു ദൈവം മനുഷ്യന്' എന്ന മുദ്രാവാക്യം മഴക്കി. ദൈവത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള എല്ലാ മനുഷ്യരും സമന്തരാണെന്ന ഈ പ്രഖ്യാപനം ഫ്യൂഡൽ സംസ്കാരത്തെ തകർത്ത് ദേശീയ സംസ്കാരത്തെ വളർത്താനുള്ള ഒരാഹ്വാനമായിരുന്നു. ഫ്യൂഡൽ വർഗ്ഗബന്ധങ്ങൾക്കെതിരായി സമരം നടത്താനുള്ള ദേശീയ ബുർഷ്യാസിയുടെ കാഹളംവിളിയിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഈ മുദ്രാവാക്യം ബ്രാഹ്മണമേധാവികളെ വിറകൊള്ളിച്ചത്.

പക്ഷേ, എതിർപ്പുകളെയൊന്നും വകവെക്കാതെ, തന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ പ്രധാനഭാഗം ജാതിമേധാവിത്വത്തിനും അനാചാരങ്ങൾക്കും അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്കുമെതിരായ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്കു വേണ്ടി അദ്ദേഹം വിനിയോഗിച്ചു. ബെങ്കാളിൽ രാജാരാം മോഹൻ റോയ് ചെയ്തതുപോലെ ശ്രീനാരായണഗുരു ബിംബാരാധനയെ എതിർക്കുകയുണ്ടായില്ല. ജാതിവ്യത്യാസങ്ങളേയും പ്രാകൃതദൈവങ്ങളേയും വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ട് പുതിയ ക്ഷേത്രങ്ങൾ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണദ്ദേഹം ചെയ്തത്. അക്കാലത്ത് ബ്രാഹ്മണന്മാരുമേ ക്ഷേത്രം പ്രതിഷ്ഠിക്കാനവകാശമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഈശ്വരനും മനുഷ്യനുമിടയിലുള്ള 'ഭൂദേവ'നായിരുന്നു ബ്രാഹ്മണൻ. ഏതു ജാതിയിൽ പെട്ടവനും ക്ഷേത്രം പ്രതിഷ്ഠിക്കാനവകാശമുണ്ടെന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് ശ്രീനാരായണഗുരു സ്ഥാപിച്ച നൂറോളം ക്ഷേത്രങ്ങൾ വാസ്തവത്തിൽ ബ്രാഹ്മണമേധാവിത്വത്തോടുള്ള വെല്ലുവിളികളായിരുന്നു.

കേരളം ഒരു ദേശമെന്ന നിലയ്ക്കു മുന്നോട്ടുവരാൻ തുടങ്ങിയ ഒരു കാലഘട്ടമായിരുന്നു അത്. കലദൈവങ്ങൾക്കും ഗ്രാമദൈവങ്ങൾക്കും പകരം ദേശീയപ്രാധാന്യമുള്ള എന്നുവെച്ചാൽ, കേരളമൊട്ടുക്കും പ്രചാരമുള്ള പൊതുദൈവങ്ങൾക്കു പ്രാധാന്യം ലഭിച്ച പഴയ സാമൂഹ്യാചാരങ്ങളെയെന്നപോലെ പഴയ ദൈവങ്ങളേയും ശ്രീനാരായണഗുരു വെല്ലുവിളിച്ചു. കുട്ടിച്ചാത്തൻ, കരിങ്കാളി തുടങ്ങിയ പ്രാകൃതദൈവങ്ങൾക്കെതിരായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ സമരം ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നേറ്റത്തെയാണ് കുറിക്കുന്നത്. ബ്രാഹ്മണമേധാവിത്വത്തിനും കരിങ്കാളി-കുട്ടിച്ചാത്തന്മാർക്കുമെതിരായ സമരങ്ങൾ, അന്നത്തെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അവിഭാജ്യഘടകങ്ങളായിരുന്നു.

ശ്രീനാരായണഗുരുവിന്റെ കടുത്ത പ്രഹരങ്ങൾ ഫ്യൂഡൽ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ മുഖ്യമായ പല മർമ്മങ്ങളിലും ചെന്നുകൊണ്ടു. പുതിയ രീതിയിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തേയും സംസ്കാരത്തേയും അദ്ദേഹം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. സ്ത്രീകളുടെ അടിമത്തത്തേയും തിരണ്ടുകളിസദ്യ, താലികെട്ടു കല്യാണം തുടങ്ങിയ ധൂർത്തുകളേയും അദ്ദേഹം എതിർത്തു. പ്രാകൃതമായ വിവാഹസമ്പ്രദായങ്ങൾക്കു പകരം ബുർഷ്യാരീതിയിലുള്ള വിവാഹസമ്പ്രദായങ്ങളെർപ്പെടുത്താൻ അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. "ഏകകാലത്തിൽ ഒരുത്തനും ഒന്നിലധികം ഭാര്യമാരും ഒരുത്തിക്ക് ഒന്നിലധികം ഭർത്താക്കന്മാരും ഇപ്പോഴും ചില ദിക്കുകളിൽ കാണുന്നുണ്ട്; ഈ ഏർപ്പാട് മേലാൽ യഥേഷ്ടം അനുവദിക്കാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടതു ആലോചിക്കണം." എന്നദ്ദേഹം ആഹ്വാനം ചെയ്തു. ഫ്യൂഡൽ വിവാഹരീതികൾ മാത്രമല്ല ഫ്യൂഡൽ സ്വത്തവകാശങ്ങളും മാറ്റണമെന്ന് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. "സ്വജനങ്ങളിൽ മരുമക്കത്തായം അനുസരിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിൽ ഒരുത്തന്റെ സ്വത്തുസ്വന്മാര്യത്തിൽ നിന്ന് ഒരംശത്തിനെങ്കിലും അവൻ മുറപ്രകാരം വിവാഹം കഴിച്ച ഭാര്യയും മക്കളും അവകാശികളായിരിക്കാൻ നിയമം വേണം." എന്നദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ മുരടിൽ കത്തിവെള്ളുന്ന പതിഭോജനം, മിശ്രവിവാഹം മുതലായവയെ അദ്ദേഹം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. സർവ്വോപരി, പുതിയ പുതിയ വ്യവസായങ്ങൾ വളരണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടന്ന വ്യവസായ പ്രദർശനം കേരളത്തിൽ ആദ്യത്തേതായിരുന്നു എന്നു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്.

ഈ പരിഷ്കരണങ്ങൾ ഒരു ജാതിക്കോ ഒരു സമുദായത്തിനോ മാത്രമല്ല, കേരളത്തിൽ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിനുകെ പ്രാധാന്യമുള്ളവയായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്നിൽ പതിനായിരക്കണക്കിനുള്ള ദേശാഭിമാനികൾ അണിനിരന്നത്.

ഡോക്ടർമാർ, വക്കീലന്മാർ, ജഡ്ജിമാർ മുതലായവരും അഭ്യസ്തവിദ്യരും ദേശീയസംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രതിനിധികളുമായ സ്വത്തുടമസ്ഥന്മാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന ശിഷ്യന്മാരായിത്തീർന്നു. സവർണ്ണബുർഷ്യാസിയോട് പലതരത്തിലും എതിർപ്പുകളുണ്ടായിരുന്ന പിന്നണിജാതിക്കാരിൽനിന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിനു കൂടുതൽ ശിഷ്യന്മാരുണ്ടായത്. കേരളത്തിന്റെ പ്രത്യേകപരിതഃസ്ഥിതികളിൽ ഇതു സ്വാഭാവികമായിരുന്നുതാനും. ക്ഷേത്രങ്ങൾ പണിയാനാവശ്യമായ പണവും ഭൂസ്വത്തുക്കളും മറ്റും പണക്കാരായ ഈഴവപ്രമാണികളാണ് സംഭാവന ചെയ്തിരുന്നത്. എന്നാൽ, പണക്കാർ മാത്രമല്ല അദ്ദേഹത്തെ ആരാധിച്ചത്. കർഷകതൊഴിലാളികൾ, ചെറുകിട കൃഷിക്കാർ തുടങ്ങിയ സാധുക്കളും ആയിരക്കണക്കായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്നിൽ അണിനിരന്നു.

പക്ഷേ, ദേശീയ ബുർഷ്യാസിയുടേതായ പരിമിതികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്ഥാനത്തേയും ബാധിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതപരവും ദേശീയവും സാംസ്കാരികവുമായ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ ലിബറൽ ബുർഷ്യാസിയുടേതിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ല. ഫ്യൂഡലിസത്തെ അദ്ദേഹം എതിർത്തുവെങ്കിലും ഈ സമരത്തിൽ ബഹുജനങ്ങളെയൊക്കെ ആകർഷിച്ചണിനിരത്താൻ കെൽപ്പുള്ള സാമ്പത്തിക പരിപാടികൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികളായിത്തീർന്ന ഈഴവരിലും മറ്റു പിന്നണിജാതിക്കാരിലും ഭൂരിപക്ഷവും ഫ്യൂഡലിസത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക മർദ്ദനങ്ങളിൽ കിടന്നു തെരുങ്ങുന്ന കർഷകതൊഴിലാളികളും ദരിദ്രക്രഷിക്കാരുമായിരുന്നു. അവരെയെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ കൂടുതൽ ആകർഷിച്ചത്. എങ്കിലും കർഷക തൊഴിലാളികൾക്കു നിലം കിട്ടണമെന്നോ കൃഷിക്കാരുടെ പാട്ടും കുറയ്ക്കണമെന്നോ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും ആവശ്യപ്പെടുകയുണ്ടായില്ല.

1928-ൽ അദ്ദേഹം മരണമടഞ്ഞതിനു ശേഷം കേരളത്തിലൊട്ടുക്കും ഫ്യൂഡലിസത്തിനെതിരായ സമരം കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെട്ടു. കൃഷിക്കാരുടെ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ കൂടുതൽ പരന്നുപിടിച്ചു. ഈ സമയത്താണ് ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലുയർന്നുവന്ന ശ്രീനാരായണ ധർമ്മ പരിപാലന സംഘത്തിന്റെ (എസ്. എൻ. ഡി. പി.) നേതാക്കന്മാരുടെ ബുർഷ്യാസ്വഭാവം കൂടുതൽ വ്യക്തമായത്. തൊഴിലാളി പ്രക്ഷോഭങ്ങളെയെന്നപോലെ നിലത്തിനുവേണ്ടിയും പാട്ടും കുറയ്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള കൃഷിക്കാരുടെ പ്രക്ഷോഭങ്ങളെയും എസ്. എൻ. ഡി. പി. നേതാക്കന്മാരിൽ പലരും എതിർക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

കർഷകപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ദരിദ്രക്രഷിക്കാരുടെ കർഷകതൊഴിലാളികളും കൂടുതൽ കൂടുതൽ അണിനിരക്കാൻ തുടങ്ങിയതോടുകൂടി എസ്.എൻ.ഡി.പി. നേതാക്കന്മാരുടെ സ്വാധീനശക്തി കുറയാൻ തുടങ്ങിയതിനു കാരണമാകുകയാണ്.

ശ്രീനാരായണഗുരു ചരിത്രപരമായ ഒരാവശ്യമായിരുന്നു. ഫ്യൂഡലിസത്തിന്റെ അടിത്തറയെ അദ്ദേഹം ഇളക്കി മറിച്ചു. ആ അടിത്തറ ഇന്നു കൂടുതൽ തകർന്നിട്ടുണ്ട്. ഫ്യൂഡലിസത്തിനെതിരായ പ്രക്ഷോഭങ്ങളും സമരങ്ങളും ഇന്നു കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഫ്യൂഡലിസത്തിനെതിരായി ശ്രീനാരായണഗുരു നടത്തിയ സമരങ്ങളുടെ മഹത്തായ പാരമ്പര്യത്തെ ഇന്ന് എസ്.എൻ.ഡി.പി. നേതാക്കന്മാരല്ല, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയാണ് മുന്നോട്ടു നയിക്കുന്നത്.

കെ. ദാമോദരൻ

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ കേരളത്തിലെ സ്ഥാപകനേതാക്കളിൽ ഒരാളും മാർക്സിസ്റ്റ് സൈദ്ധാന്തികനും എഴുത്തുകാരനുമായിരുന്നു കെ. ദാമോദരൻ (ഫെബ്രുവരി 25, 1904-ജൂലൈ 3, 1976). മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തിരൂർ

വില്ലേജിൽ പൊറ്റൂർ ദേശത്തു് കീഴേടത്ത് എന്ന സമ്പന്ന നായർ കുടുംബത്തിൽ കിഴക്കിനിയേടത്ത് തുപ്പൻ നമ്പൂതിരിയുടേയും കീഴേടത്ത് നാരായണി അമ്മയുടേയും മകനായാണ് ദാമോദരൻ ജനിച്ചത്. കേരള മാർക്സ് എന്നാണ് അദ്ദേഹം വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. 'പാട്ടുബാക്കി' എന്ന നാടകരചനയിലൂടെയും അദ്ദേഹം പ്രശസ്തനായി. കോഴിക്കോട് സാമൂതിരി കോളേജിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളോടു് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. നിയമലഘന പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കെടുത്തു് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു.

കാശിവിദ്യാപീഠത്തിലെ പഠനകാലഘട്ടം മാർക്സിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളോടു് താൽപര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തികഞ്ഞ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനായാണ് കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. പൊന്നാനി ബീഡിതൊഴിലാളി പണിമുടക്കിൽ പങ്കെടുത്തു് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു. നവയുഗം വാരികയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. പാർട്ടി പിളർന്നപ്പോൾ സി. പി. ഐ.-യിൽ ഉറച്ചുനിന്നെങ്കിലും അവസാനകാലത്തു് പാർട്ടിയിൽ നിന്നും അകന്നു. ജവഹർലാൽ നെഹ്രു സർവ്വകലാശാലയിൽ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ചരിത്രം തയ്യാറാക്കാനുള്ള പഠനത്തിനിടെ 1976 ജൂലൈ 3-ന് അന്തരിച്ചു. പദ്മം ജീവിതപങ്കാളിയായിരുന്നു.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്റ്റാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്റ്റാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

കെ ദാമോദരന്റെ സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ 10

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

1. ലേനിനും ഭരണകൂടത്തെയുംപ്പറ്റിയുള്ള സിദ്ധാന്തവും
2. മാർക്സിസവും വർഗ്ഗസമരവും
3. മാർക്സിസവും മതവും
4. ചരിത്രപരമായ ഭൗതികവാദം
5. ലക്ഷ്യങ്ങളും മാർഗങ്ങളും
6. സോഷ്യലിസ്റ്റ് രാജ്യം അക്രമിയാവുമോ?
7. കോൺഗ്രസ്സ്-കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഐക്യം കൂടിയേ കഴിയൂ
8. നാഷണൽ കൗൺസിലിന്റെ തീരുമാനങ്ങൾ
9. ഇന്ത്യയെപ്പറ്റിയുള്ള ചൈനയുടെ വിശകലനം
10. ഒരു ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റിന്റെ ഓർമ്മക്കുറിപ്പ്
11. ശ്രീശങ്കരൻ ഹെഗൽ മാർക്സ്
12. വർഗ്ഗീയത ഭൂതകാലത്തിന്റെ പൈതൃകം
13. ജോർജ്ജ് ലൂക്കാച്ച്
14. സ്വദേശാഭിമാനി രാമകൃഷ്ണപിള്ള
15. രാഹുൽജി
16. ശ്രീനാരായണഗുരു

വെബ് പതിപ്പ് കണ്ണികൾ

1. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 1
2. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 2
3. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 3
4. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 4
5. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 5
6. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 6
7. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 7
8. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 8
9. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 9
10. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 10